

LUCEMBURKOVÉ – KAREL IV. – KARLŮV MOST – PRÁCE S TEXTEM

ÚKOL: Pročti si znovu v sešitě poznámky k Lucemburkům. Využít můžeš samozřejmě i učebnici či jiné zdroje. Dále si přečti tento text o Karlově mostě. Potom vypracuj jednotlivé úkoly v dotazníku (stejný princip testu, kvízu, který už znáš z matematiky). U každé otázky je platná vždy jedna odpověď. **Test vyřeš do neděle 19.4. 2020. Počítá se ti první došlý dotazník!!!**

ODKAZ NA KVÍZ:

<https://docs.google.com/forms/d/1WLsqzT83CZT4ZltQTxSvRzOSMu1jSj0QVgpDB5P4ELc/edit>

HODNOCENÍ:

15 – 13 bodů – Výborně! Znáš život Otce vlasti skvěle.

12 – 10 bodů – Vypadá to, že o Karlově životě víš docela dost.

9 – 7 bodů – Ještě to ujde. Vypadá to, že jsi o tomto panovníkovi už někdy slyšel.

6 – 4 body – Zamysli se nad sebou! Něco bys měl z českých dějin opravdu znát!

3 – 0 bodů – Palec dolů! Není co komentovat.

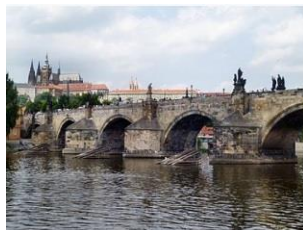
Autor textu: Jakub D. Kočí, in časopis Časostroj, listopad 2013

KARLŮV MOST. NEJVĚTŠÍ GALERIE SOCH NA VODĚ

Karlův most určitě znáš. Jasně, stojí v Praze nad Vltavou, spojuje Staré Město s Malou Stranou a jmenuje se podle českého krále Karla IV., který ho nechal v roce 1357 vystavět. Taky dobře víš, že je to jeden z nejstarších kamenných mostů, které dodnes v Evropě stojí. I když my tady v Česku máme ještě jeden o trochu starší – už od 13. století se tyčí nad řekou Otavou v Písku.

Stavba kamenného mostu, jak se dřív Karlův most jmenoval, trvala celých 55 let – dokončili ho v roce 1402. Karel IV. ani stavitel Petr Parléř, který most nejspíš navrhl, se jeho úplného dokončení nedožili.

Přesto po mostě šel už roku 1378 smuteční průvod s královou rakví. Vstupní brány, které stojí z obou stran mostu a zdobí je tři věže, měly svůj účel. Do roku 1816 se v nich vybíral poplatek za přechod či přejezd mostu – mýtné. A kdy Kamenný most přišel ke svému nynějšímu teprve kolem roku 1870.

Víš, že?

Karlův most nahradil původní zničený Juditin most, který stál o pár metrů po proudu dál. Jeho zbylé kamenné oblouky si můžeš prohlédnout ve sklepech několika domů na Malé Straně. Byl to první kamenný most v českých zemích. V roce 1160 ho dal stavět na přání své manželky Judity král Vladislav II.

První rytíř? Brunclík

Nikde jinde na světě není most s tolika sochami. Většina z nich je barokních, na Karlově mostě stojí od přelomu 17. a 18. století. Jestli na něm stály nějaké sochy dřív, nevíme. V kronikách se objevují jen zmínky o kříži. **Úplně první sochou byl nejspíš v 15. století rytíř Brunclík se štítem, tasaným mečem a lvem u nohou, a to na malostranské straně mostu.** Ten, co tam stojí dnes, je ale volnou kopií z 19. století, protože původní Brunclík se ulomil už v 17. století.

Královo šťastné číslo

Říká se, a je to pravděpodobné, že Karel IV. zahájil stavbu mostu přesně **9. července 1357 v 5 hodin a 31 minut ráno.** Proč zrovna tenhle čas? Král totiž důvěřoval astronomům, kteří z hvězd vyčetli šťastné číslo 135797531, tedy 1357 (rok), 9 (den), 7 (měsíc) a 531 (čas). Čte se stejně zepředu i pozpátku a díky němu prý svítí nad mostem šťastná hvězda.

Světce hodili do vody

Při procházce po Karlově mostě si všimni tohoto křížku. **Je odpovědí na otázku, proč se nad řekami a říčkami na mostech staví socha sv. Jana Nepomuckého.** Ten v roce 1393 doplatil na spor krále Václava IV. s arcibiskupem Janem z Jenštejna. Protože se postavil na stranu arcibiskupa, byl královými muži zajat, mučen, zavražděn a svržen právě z tohoto místa do Vltavy.

Most opředený legendami

Ke Karlovu mostu se váže spousta legend. Známa je třeba ta o Brunclíkově meči, který v něm má být zazděný. **Když most při povodních v roce 1890 poškodily vory a z části spadl, byl prý při opravě nalezen starý zrezivělý meč – že by ten Brunclíkův?**

V roce 2010 vyvrátili vědci rozborem malty pověst, podle které se do ní při stavbě přidávala syrová vejce, aby byl most pevnější.